

KIRJALLINEN KYSYMYS P-2494/07
esittäjä(t): Tatjana Ždanoka (Verts/ALE)
neuvostolle

Aihe: Sodassa kaatuneiden muistomerkin aiheuttamat mellakat Tallinnassa

Poliisi kielsi pääsyn toisessa maailmansodassa kaatuneiden muistomerkillä Tallinnan Tonismäellä (Virossa) 26. huhtikuuta vastaisena yönä. Saman päivän iltana muistomerkin siirtämistä vastustaneet mielenosoittajat (joista suurin osa oli venäjänkielisiä) ottivat yhteen poliisin kanssa. Poliisi hajotti mielenosoittajajoukon käyttäen kyynelkaasua, kumiluoteja, valopommeja, vesitykkeitä jne.

Mellakka-aalto lähti liikkeelle Tallinnassa myöhemmin 26.–27. huhtikuuta. Poliisi pidätti arviolta 1 000 ihmistä. Yksi mies lyötiin kuoliaaksi ja tuhansia loukkaantui. Muistomerkki siirrettiin tällä välin toiseen paikkaan.

Silminnäkijöiden kertoman mukaan poliisi käytti joitakin mielenosoittajia ja mellakoihin osallistuneita vastaan kohtuuttoman kovia otteita. Mielenosoittajia kuulemma lyötiin pampuin, hakattiin ja kohdeltiin huonosti, kun heidät oli ensin pidätetty ja suljettu Tallinnan satamaterminaaliin perustettuun väliaikaiseen pidätyskeskukseen. TV-kameroille ja matkapuhelimiin tallentui tapauksia, joissa poliisin väkivaltaisuus käy selvästi ilmi.

Turvallisuuspoliisi pidätti useita Yöpartio-liikkeen (järjestö, joka on yrittänyt vastustaa patsaan siirtämistä rauhanomaisin keinoin) ja siihen yhteydessä olevan järjestön johtajia 27. huhtikuuta. On perusteltua syytä uskoa, että näitä henkilöitä voidaan käyttää syntipukkeina.

Mikä on neuvoston kanta demokratian periaatteen rikkomiseen, kokoontumisvapauden loukkauksiin, julman, epäinhimillisen ja halventavan kohtelun kieltoon ja kohtuuttomaan voimankäyttöön, kun se hyväksyy muistomerkin siirtoa koskevan päätöksen?

Tukeeko neuvosto Viron viranomaisten toimia mellakoiden aikana sekä niitä ennen ja niiden jälkeen? Oliko kaivausten aloittaminen ja muistomerkin siirtäminen asianmukaista, kun julkinen vastustus ja haudattujen henkilöiden omaisten kielteinen kanta olivat selvästi tiedossa? Uskooko neuvosto, että Viron viranomaiset pystyvät takaamaan patsasta rauhanomaisesti puolustaneille oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin, johon näillä on oikeus?

Viron 1,4 miljoonaisesta väestöstä kolmannes on venäjänkielisiä. Millaisiksi neuvosto arvioi vähemmistön integroimisnäkökymät?